

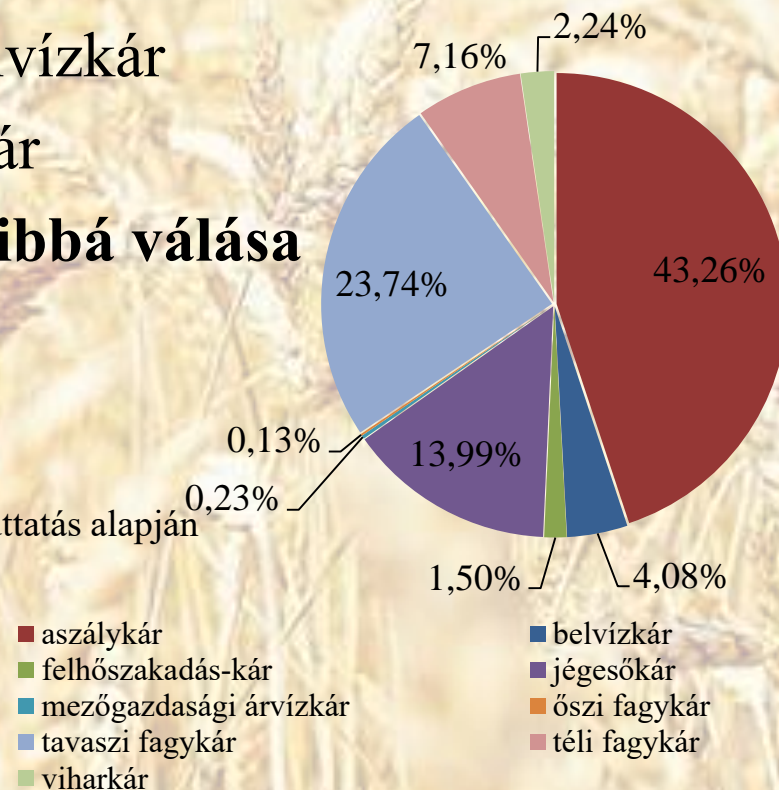
**A mezőgazdasági öntözés
jelenlegi helyzete, a közép- és
hosszú távú öntözésfejlesztési
tervek**

Dr. Nagy János
Földügyekért Felelős Helyettes
Államtitkár

A klímaváltozás hatása a mezőgazdaságra

- **Hőmérséklet növekedése várható**
 - téli csapadék nem hó formájában érkezik
 - vízkészletek csökkenése
- **Csapadék egyenetlen eloszlása**
 - tél végén, tavasszal belvízkár
 - nyáron, ősszel aszálykár
- **Időjárási szélsőségek gyakoribbá válása**

Forrás: MKR, a 2012-2018 között kifizetett kárenyhítő juttatás alapján

Öntözés szerepe a növénytermesztésben

A növénytermesztési terület vízkészletének növelése a növények jobb életfeltételeit biztosíthatja, ezáltal elősegíti a termésbiztonságot.

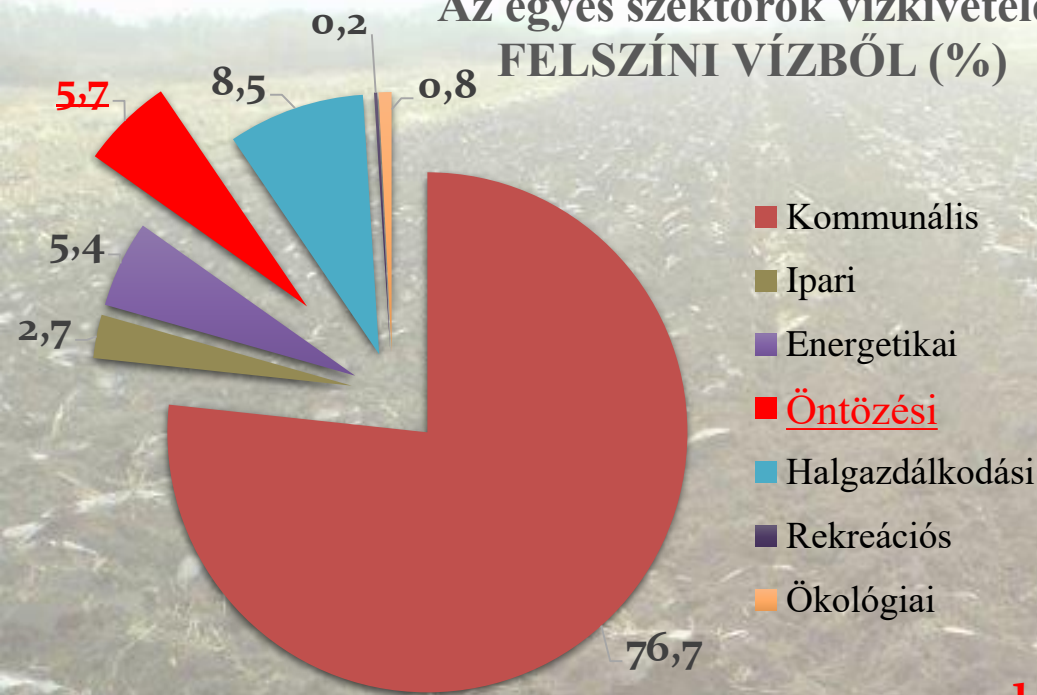
Problémák:

- TÚL sok víz → belvízkár, tápanyag kimosódás
- TÚL KEVÉS → aszálykár
- NEM MEGFELELŐ MINŐSÉGŰ VÍZ ÉS TALAJMŰVELÉS → talajdegradáció

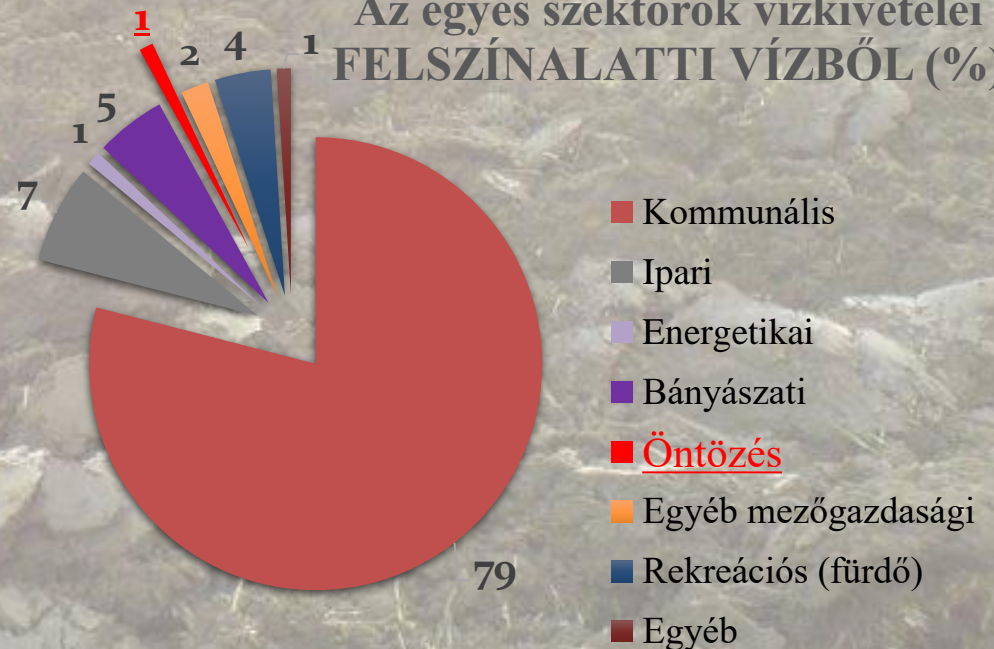
Vízhasználatok ágazatok szerint

Az egyes szektorok vízkivételei FELSZÍNI VÍZBŐL (%)

Összes **felszíni** vízkivétel:
4,6 milliárd m³/év

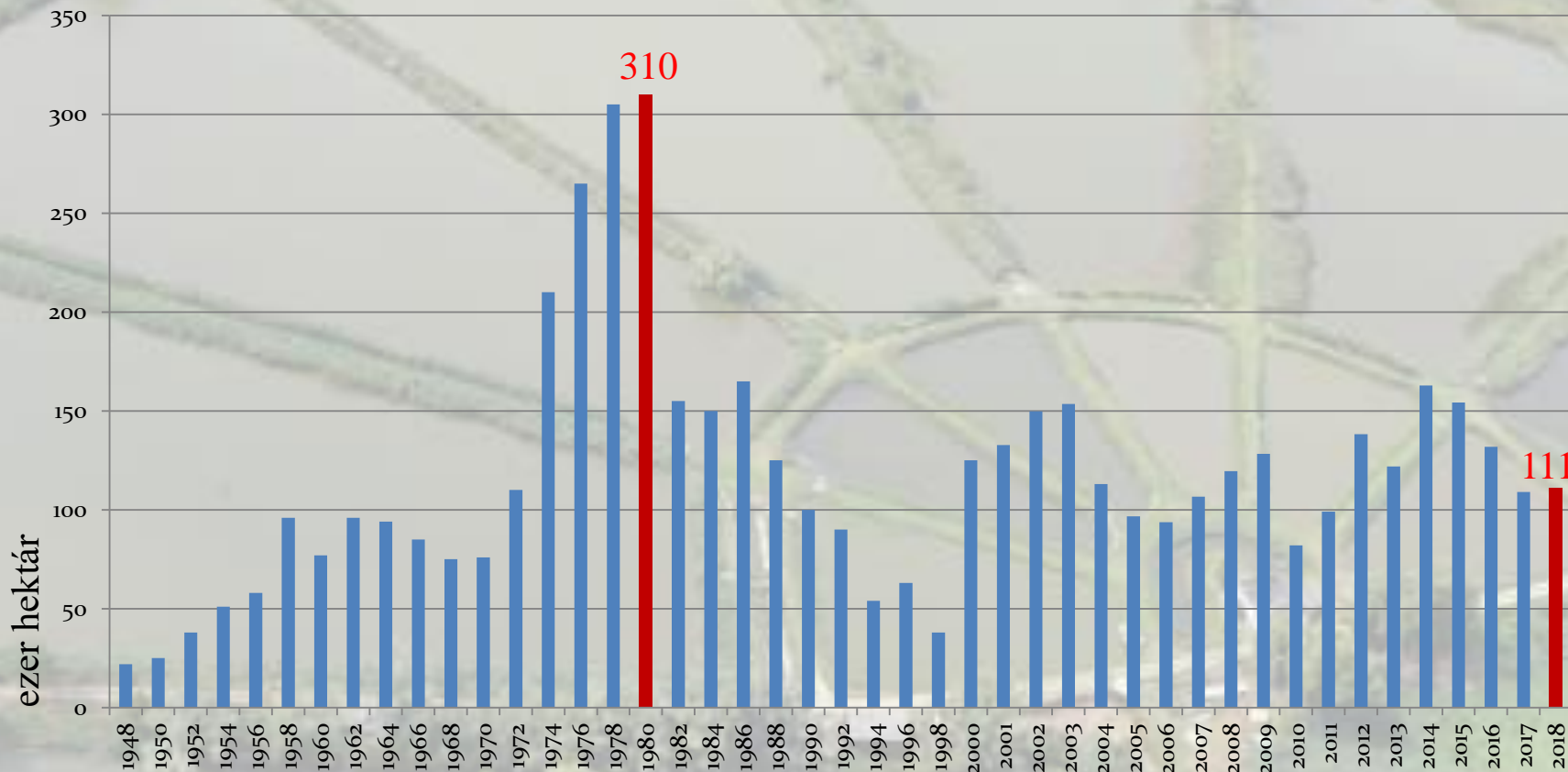
Az egyes szektorok vízkivételei FELSZÍNALATTI VÍZBŐL (%)

Összes **felszín alatti** vízkivétel:
950 millió m³/év

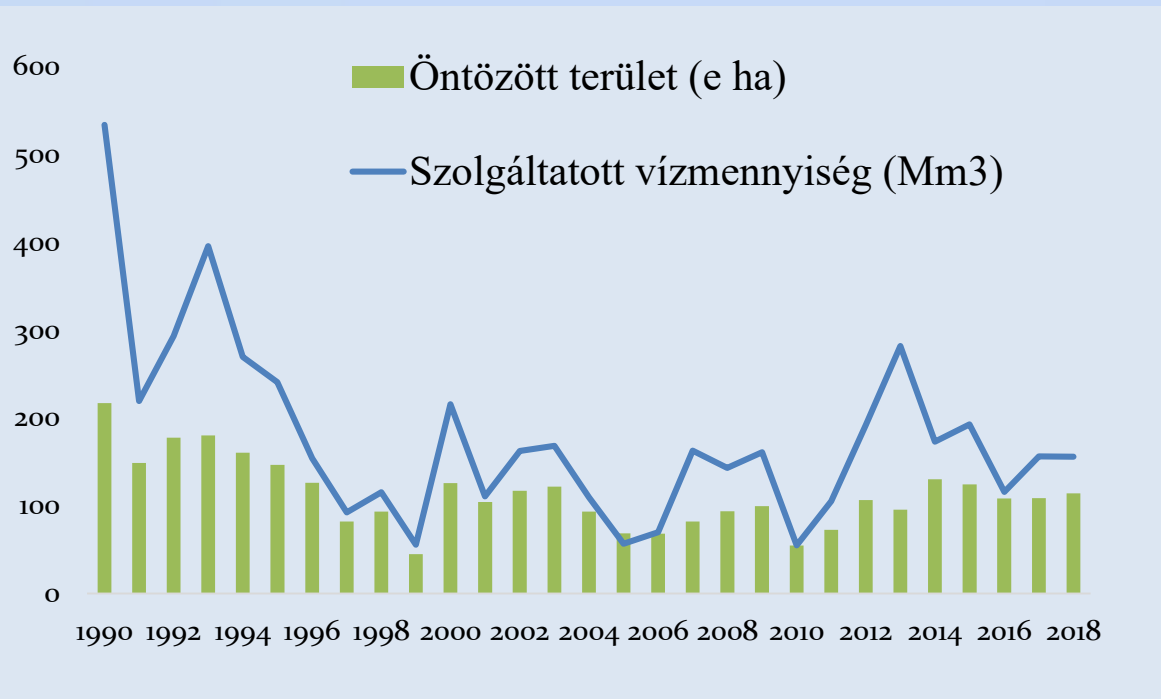
Forrás: BM

Az öntözött területek nagysága Magyarországon

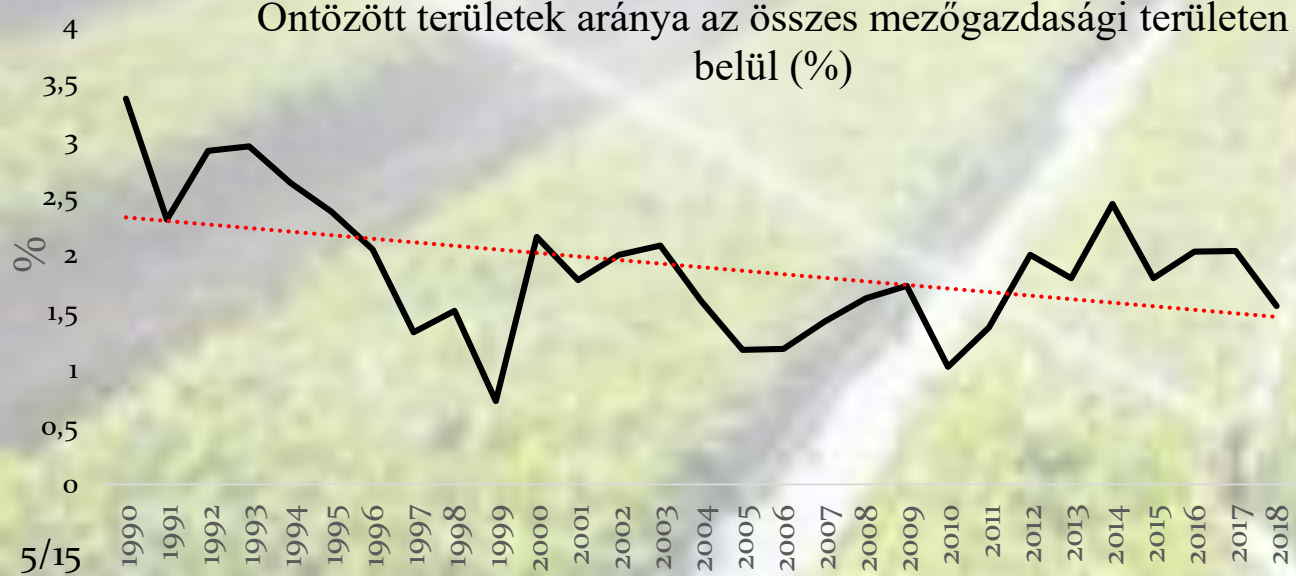
Forrás: KSH

Az öntözés számokban

Öntözési célú vízhasználat	2015	2016	2017	2018
Öntözött terület (e ha)	124	108	109	111
Felhasznált vízmennyiség (Mm ³)	193	116	156	156
Ebből: rizs öntözésére felhasznált	38	35	33	37
Egy hektár öntözött területre felhasznált víz (m ³)	1 556	1 070	1 439	1 400

Öntözött területek aránya az összes mezőgazdasági területen belül (%)

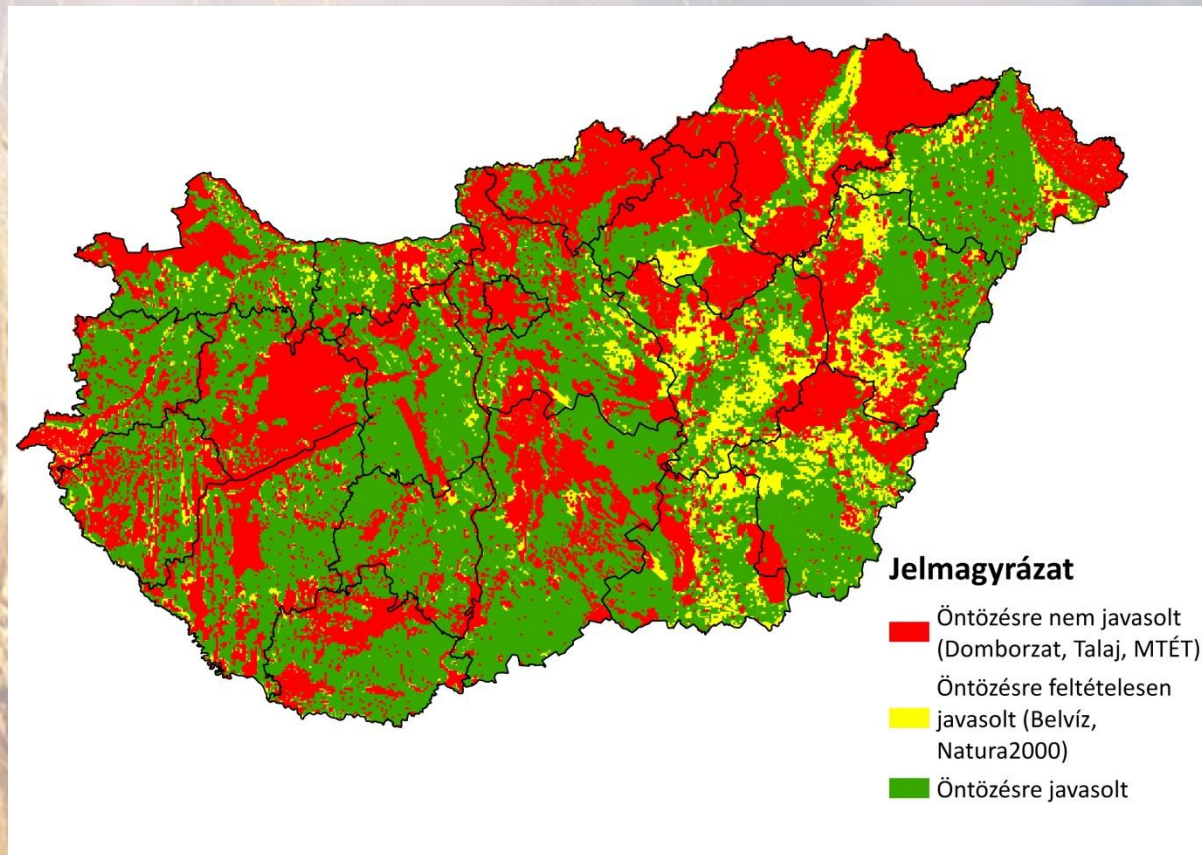

- Jelenleg a művelt mezőgazdasági területek **1,7 %-** án folyik öntözéses gazdálkodás
- Az öntözött területek ~ **80%-**a szántóföldi művelés alatt áll

A Kormány öntözésfejlesztési célkitűzései

Öntözést akadályozó tényezők jelentős csökkentése → 2020-ig

Öntözhető területek 100 ezer hektárral történő növelése → 2024-ig

A Kormány öntözésfejlesztési intézkedései

- **FORRÁSBIZTOSÍTÁS**
- **INFRASTRUKTÚRAFEJLESZTÉS**
 - **INTÉZMÉNY**
 - **DEREGULÁCIÓ**
 - **JOGALKOTÁS**

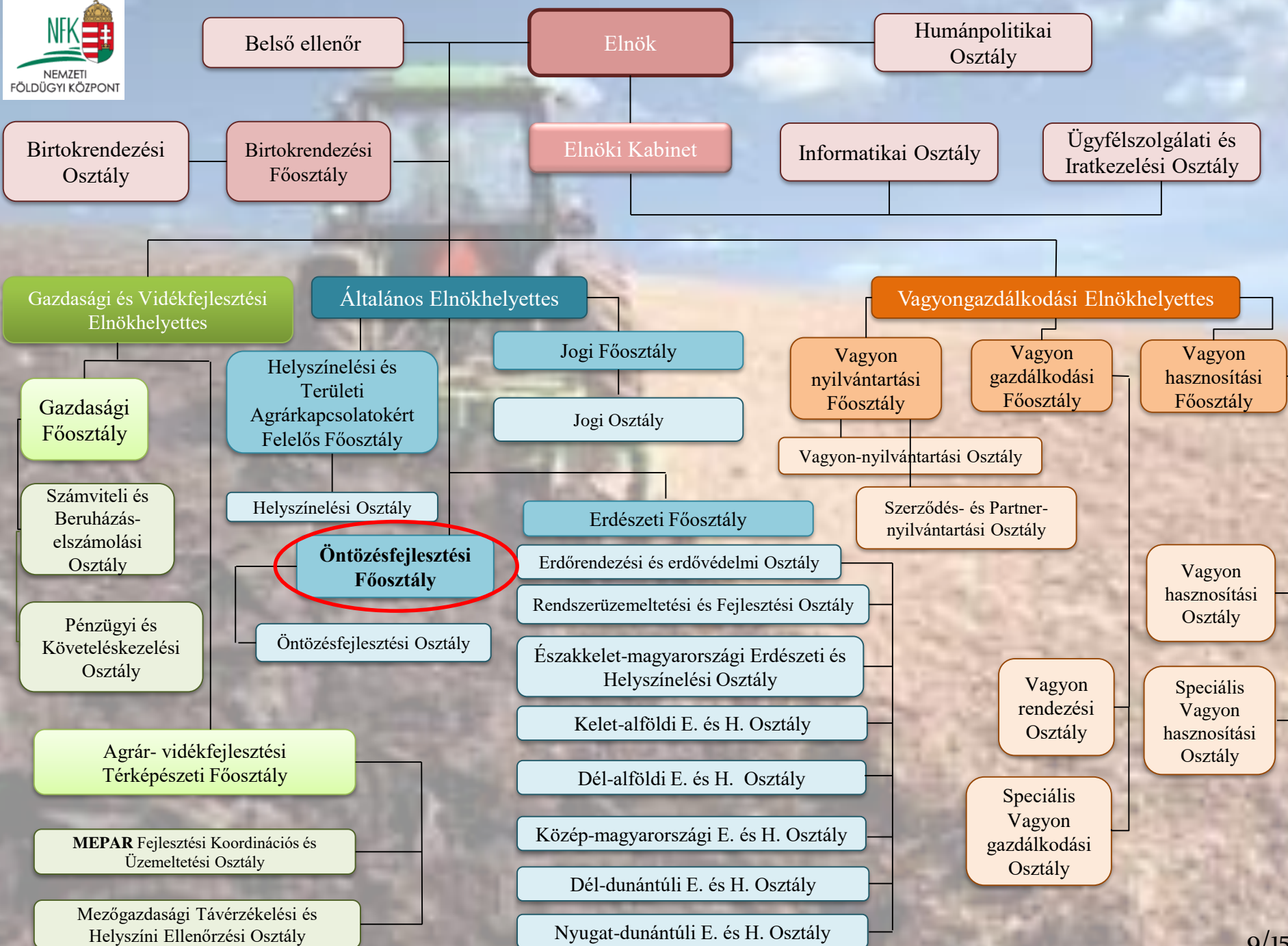
Miniszter

Erdőkért és
földügyekért felelős
Államtitkár

Földügyekért
felelős Helyettes
Államtitkár

Mezőgazdasági
Vízgazdálkodási
Osztály

Az öntözéses gazdálkodásról szóló törvény

- Kerületi öntözésfejlesztési tervek
- Körzeti környezeti tervek
- Öntözési közösségek
- Öntözési szolgálat

Kerületi öntözésfejlesztési tervek

- Öntözési kerület: középszintű tervezési egység
- Öntözési kerületek kijelölése: az NFK (öntözési igazgatási szerv) 2020 második felétől kezdődően.
- Öntözésfejlesztési tervek 2024-ig készülnek el

Cél: pontosan meghatározott legyen, hogy mely területek alkalmasak az öntözésre, és mely területek nem

Körzeti környezeti tervek

Egy előzetes környezeti vizsgálat/környezeti hatásvizsgálat és egy talajvédelmi vizsgálatot tartalmaz és kiváltja a környezetvédelmi, természetvédelmi és talajvédelmi szakhatóságokat (NFK)

Öntözési közösségek

Új közösségi forma, csak mezőgazdasági termelők alapíthatnak gazdasági társasági formában. Szántóföldi növények esetében legalább 100 hektár, zöldség-gyümölcsstermesztés esetében 10 hektár öntözését kell vállalni. Az öntözési közösségeket a miniszter ismeri el (az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. CXIII. törvény)

Öntözési szolgalom

Az ingatlan rendeltetésszerű használatát nem lehetetleníti el.

Kártalanítás jár érte:

- Egyszeri a létesítéskor
- Évenkénti az igénybevételekor

Végrehajtási rendelet

Tartalmazza:

- szolgálat alapítására,
- az öntözési közösségek elismerésére,
- a környezeti körzeti tervre vonatkozó szabályokat.

Minisztériumi egyeztetése elkezdődött, azt követi a közigazgatási egyeztetés.

Várható hatálybalépés: 2020. május

Vidékfejlesztési Program

A Vidékfejlesztési Program keretében jelenleg is van 2 pályázható felhívás

- VP2-4.1.4.-16. Mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- VP2-4.1.3.6-17 Borszőlőültetvény telepítés támogatása (pályázható 2020. augusztus 31. napjáig): új borszőlőültetvény telepítése esetén választható a víztakarékos öntözőrendszer kiépítése

A Vidékfejlesztési Program keretében már **lezárult** felhívás

- VP-2-4.1.3.2.-16 Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével

VP2-4.1.4.-16. Mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése

Jogosultak:

- mezőgazdasági termelők, illetve csoportjaik,
- fiatal mezőgazdasági termelők

Keretösszeg:
49,57 Mrd Ft

Támogatás mértéke:

egyéni projekt esetén maximum 1 milliárd forint,
kollektív projekt esetén maximum 2 milliárd forint

Támogatási intenzitás:

50 % (Pest megye: 40%)

+ 10 % fiatal gazda

+ 20 % kollektív beruházás esetén

Megítélt támogatás: 18,1 Mrd Ft, kifizetett támogatás: 4,3 Mrd Ft

VP 16.10 - A mezőgazdasági öntözési célú vízfelhasználás hatékonyabbá tétele érdekében öntözési közösségek támogatása

Támogatásban részesülhetnek olyan **öntözési közösségek**, amelyek célja

- már **meglévő öntözőrendszerek üzemeltetése, fenntartása, fejlesztése,**
- **új öntözési beruházások előkészítése.**

Öntözési közösség: az illetékes szerv által öntözési közösségként elismert

- legalább kettő mezőgazdasági termelő részvételével létrehozott jogi személy,
- termelői csoport.

Támogatási összeg és intenzitás:

- **Az egy projektre adható maximális támogatási összeg legfeljebb 250 000 €.**
- **Maximális támogatási intenzitás: 90%.**
- **Az egy évre igényelhető támogatás nem haladhatja meg a teljes összeg 75%-át.**

Az öntözési közösség működtetési támogatásának időtartama 5 év.

Jogosultsági feltételek:

- öntözési közösség fogalmának való megfelelés,
- projekterv benyújtása,
- új – még nem megkezdett – projekt.

**KÖSZÖNÖM A
FIGYELMET!**